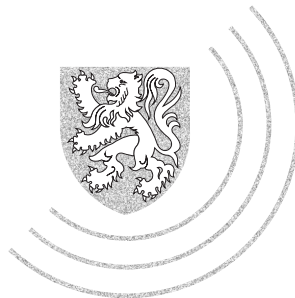

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

14 oktober 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de overeenkomst

Doel en opzet van de overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

De overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zogenaamde "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd op 4 mei 1994 vastgelegd in de Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). De ICBB heeft die beslissing op 31 mei 1994 bekrachtigd. Zowel de gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewest-aangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van het partnerland

Institutionele en politieke gegevens

Op 27 juli 1990 kondigde de Opperste Sovjet van de toenmalige sovjetrepubliek Wit-Rusland de staatssoevereiniteit af van de republiek Wit-Rusland. De communistische partij had de coup tegen Jeltsin gesteund. Ze werd opgeheven in augustus 1991. Op 25 augustus 1991 werd de onafhankelijkheid uitgeroepen. De communisten bleven de touwtjes in handen houden en in februari 1993 werd de CP weer toegelaten.

In juni 1993 keurde het parlement een nieuwe grondwet goed waarbij een presidentiële republiek werd voorgesteld : de president werd zowel staatshoofd als hoofd van de uitvoerende macht. De presidentsverkiezingen van 1994 werden gewonnen

door Alexander Loekasjenka die onmiddellijk overhoop lag met het Grondwettelijk Hof over de interpretatie van de Grondwet.

In mei 1995 werd, naast parlementsverkiezingen, ook een referendum georganiseerd waarbij de bevoegdheden van het parlement sterk werden ingeperkt, de president meer macht kreeg en het land nauwer ging aanleunen bij Rusland. Loekasjenka verving een paar nieuwe symbolen (onder andere de vlag) door de oude symbolen van de Sovjet-Unie en het Russisch kreeg weer de status van officiële taal. Bij de parlementsverkiezingen werden slechts 108 van de 260 zetels toegewezen. Er moesten nog twee nieuwe verkiezingen komen om het vereiste quorum te behalen. De zetels gingen vooral naar oude communisten en leden van de landbouwpartij.

De populariteit van Loekasjenka taande niet, ook al deed hij vergoelijkende uitspraken over Hitler en beperkte hij de persvrijheid. Daarnaast blokkeerde hij maandenlang de zittingen van het parlement, overschreed hij zijn juridische volmachten, verbood hij vakbonden en regeerde hij per decreet en met de KGB. Hij hield vast aan prijscontroles, remde de privatisering af en sloot Minsk voor de handelaars af door middel van een politiecordoon.

In maart 1996 tekenden Jeltsin en Loekasjenka een unieverdrag. Er kwamen in Minsk veel betogers op tegen dit verdrag. In april 1996 werden aanhangers van het oppositioneel Volksfront aangehouden na een betoging in Minsk. Eind april werd met Rusland een akkoord gesloten tot het gezamenlijk houden van parlementsverkiezingen

Op 14 november 1996 werd – tegen de wil van het parlement en het Grondwettelijk Hof – een referendum gehouden dat Loekasjenka alle macht in handen speelde. Onmiddellijk na dat referendum werd een nieuwe Kamer samengesteld en op 27 november werd een gewijzigde Grondwet gepubliceerd. In december werd de tweede Kamer verkozen.

In december 1998 ondertekenden Jeltsin en Loekasjenka een protocol om tot één grens, één wet en één munt te komen tussen Wit-Rusland en de Russische Federatie.

In 1999 wou de oppositie presidentsverkiezingen omdat de ambtstermijn van Loekasjenka wettelijk voorbij was. Die verkiezingen mislukten door de tegenwerking van de overheid en door de onenigheid binnen de oppositie.

De parlementsverkiezingen van 15 oktober 2000 werden geboycot door de oppositie omdat die verkiezingen noch eerlijk noch legaal zouden verlopen. De geldigheid van die verkiezingen werd enkel door Rusland erkend. Er waren 567 kandidaten voor de vervanging van de 110 parlementairen die Loekasjenka 4 jaar eerder zelf had aangewezen.

Op 9 september 2001 vonden presidentsverkiezingen plaats. Loekasjenka kreeg ongeveer 75% van de stemmen tegenover 15% voor zijn belangrijkste rivaal Vladimir Gontsjarik, de leider van de liberaal-democraten. Niet alleen de oppositie maar ook de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) uitten scherpe kritiek op het correcte verloop van de verkiezingen.

Begin oktober 2001 werd de voormalige vice-premier Gennadi Novitski aangewezen als nieuwe premier. Hij verving Vladimir Jermosjin die eerste minister was sedert februari 2000.

In mei 2002 kregen de vertegenwoordigers van de OVSE geen verlenging van hun visa. Die beslissing bemoeilijkt de werking van het OVSE-steunpunt in Minsk. Van 10 tot 12 juni 2002 bracht een delegatie van de Raad van Europa een bezoek aan Wit-Rusland. Zij sprak er met politici van meerderheid en oppositie, met vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, van sociale instellingen en de media en met verwanten van verdwenen of vastgehouden opposanten.

In april 2003 liet Minsk opnieuw een bureau van de OVSE toe. Daarop hieven de Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten (VS) het inreisverbod, dat tegen Loekasjenka uitgevaardigd was, weer op.

De Grondwet van 1994 voerde de functie van staatshoofd in. De president is het staatshoofd en de uitvoerende macht. De Opperste Sovjet, voorgezet door de president, is het hoogste wetgevend orgaan. Ook de rechterlijke macht wordt volledig gedomineerd door de president. Het land wordt bestuurd door een Veiligheidsraad (de president, de belangrijkste ministers en de kamervoorzitters). De regering bestaat uit een aantal getrouwen van de president. De premier voert het presidentieel beleid uit, de ministers worden benoemd en ontslagen naar goeddunken van de president.

Het parlement telt twee kamers : het Huis van Afgevaardigden (110 leden) en de Raad van de Republiek (vertegenwoordigers van de 6 regio's en 6 leden aangeduid door de president).

Economische en sociale gegevens

Wit-Rusland had één der best ontwikkelde industrieën van het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS). Er was een grote diversiteit in de productie met vooral petrochemische producten en verbruiksgoederen.

Door de onafhankelijkheid kende Wit-Rusland een economische terugval. Sedert 1994 is de economie met 40 % achteruitgegaan. De banken werden genationaliseerd en de privatisering werd gestopt. Het Internationaal Muntfonds (IMF) en de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (IBRD) staakten hun steun. De producten zijn niet concurrentieel op de wereldmarkt en de Russische grondstoffen worden aan wereldmarktprijzen geleverd. In de eerste drie maanden van 1998 daalde de munt tot de helft in waarde en schoten de prijzen de hoogte in. Het land is volledig afhankelijk van Rusland en Oekraïne. De prijzen en de tewerkstellingscijfers volgen die van Rusland.

In de periode 1990-1998 was er een groei van -4,3% en bedroeg de inflatie 393,5%. Werkloosheid bestaat officieel niet maar is toch aanzienlijk. Het aandeel van de industrie is het grootst. Vooral de machinebouw en de chemie zijn sterke sectoren. Meer dan 80 % van de landbouwgrond behoort nog toe aan collectieve boerderijen. De belangrijkste gewassen zijn graan, suikerbieten, vlas en aardappelen. De veeteelt vertegenwoordigt 60 % van de landbouwproductie. Slechts een klein deel van de bevolking werkt in de privé.

Economische groei, sociale maatregelen en financiële stabiliteit zijn de hoofdpunten van de nieuwe hervormingsplannen van Loekasjenka. De nadruk wordt ook gelegd op hervormingen in de landbouwsector. De greep van de overheid op de economie blijft echter zeer groot.

Wit-Rusland heeft vooral bruinkoolreserves maar een groot deel ervan werd besmet na de ramp van Tsjernobyl. Gas en petroleum worden ingevoerd uit Rusland. Er werd contact opgenomen met Noorwegen en maatschappijen uit het Midden-Oosten om olie te leveren indien de aanvoer uit Rusland zou stoppen.

Wit-Rusland zou zowel op economisch als op toeristisch gebied voordeel kunnen halen uit zijn strategische ligging tussen Europa en Rusland. Daarvoor zou het land zich moeten kunnen vrijmaken van het logge en alles controlerende staatsapparaat dat elk vrij initiatief de kop indrukt.

Rusland is verantwoordelijk voor meer dan de helft van de in- en uitvoer maar ook Oekraïne, Duitsland en Polen nemen een belangrijke plaats in. De voornaamste invoerproducten zijn gas en petroleum, chemische producten, metaalproducten, machines en uitrustingsgoederen. De uitvoer bestaat vooral uit vrachtwagens, tractoren, machineonderdelen, chemische producten en textiel.

De werkloosheid, die officieel niet bestaat, is in werkelijkheid aanzienlijk. De levensstandaard is sedert 1990 fel verslechterd. De bevolkingsgroei is negatief. Vooral de sterfte onder mannen is toegenomen, voornamelijk als gevolg van alcoholmisbruik. De explosie van de kernreactor van Tsjernobyl in 1986 heeft een grote invloed gehad voor Wit-Rusland. In de omgeving van de steden Gomel en Magiles is het aantal kankergevallen onder kinderen sterk toegenomen. Het aandeel van de gezondheidszorg in de overheidsbegroting is de jongste jaren afgenomen.

In november 2002 publiceerde het gespecialiseerd agentschap van de Verenigde Naties UNAIDS en de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) een rapport waarin melding gemaakt werd van de alarmerende opmars van AIDS in Wit-Rusland dat samen met Oekraïne en Rusland de snelste groei ter wereld van de epidemie kent.

Wit-Rusland bekleedde de 56ste plaats op de *Human Development Index* 2002 van de Verenigde Naties.

Mensenrechten

Wit-Rusland is het minst democratische land van Europa, met een autoritaire president. Volgens *Amnesty International* brachten de jongste jaren geen verbetering in de mensenrechtensituatie. Dat resulteerde in herhaalde internationale veroordelingen. In zijn rapport 2003 meldt *Amnesty* dat "verdwijningen" onopgelost blijven. De vrijheid van meningsuiting kwam onder felle druk na de veroordeling en opsluiting van journalisten. Mensenrechtenactivisten waren het slachtoffer van aanvallen en intimidatie. Honderden opposanten werden gearresteerd nadat zij vreedzaam actie voerden en er werd beweerd dat de politie de gevangenen vaak slecht behandelde. Gewetensbezwaarden kregen niet de kans om hun legerdienst te vervangen door een alternatieve burgerdienst.

Wit-Rusland is het laatste Europees land dat ter dood veroordeelden effectief terechtstelt. Op 30 mei 2002 verwierp het Huis van Afgevaardigden de afschaffing van de doodstraf. In september 2002

verklaarde de minister van Binnenlandse Zaken dat in de loop van dat jaar 5 mensen werden geëxecuteerd. Hij zou ook verklaard hebben dat gevangenen de kans moeten krijgen om te kiezen tussen levenslange opsluiting en de doodstraf.

Op 23 maart 2003 werden minstens 50 betogers opgepakt toen zij, naar aanleiding van de 85ste verjaardag van de stichting van de eerste Wit-Russische republiek, vreedzaam betoogden tegen de regering.

De Grondwet voorziet wel in de onschendbaarheid van het individu en verbiedt marteling alsook wrede, inhumane en vernederende behandeling. Ook de vrije meningsuiting en de vrijheid van informatie worden voorzien maar in de praktijk zijn die rechten beperkt.

Samenwerking met België en Vlaanderen

België heeft de republiek Wit-Rusland erkend op 31 december 1991 en op 10 maart 1992 diplomatieke betrekkingen aangeknoopt.

De relaties tussen België en Wit-Rusland zijn beperkt. Er is bijvoorbeeld geen Belgische ambassade in Minsk. De Belgische belangen worden behartigd door de ambassade in Moskou.

Minsk wil wel nauwere economische betrekkingen aanknopen, maar de schending van de mensenrechten, de weigering om hervormingen door te voeren en problemen van Belgische chauffeurs met het gerecht (onder andere het bekende geval Solie) staan die nauwere betrekkingen in de weg.

Op 28 september 1999 wijdde de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel een seminarie aan Wit-Rusland en een dag later bezocht een economische Wit-Russische delegatie de Kamer van Koophandel en Nijverheid in Antwerpen.

Gedurende de eerste 9 maanden van 2002 voerde Vlaanderen voor 38,42 miljoen euro uit naar Wit-Rusland tegenover 43,56 miljoen euro tijdens dezelfde periode van 2001. Daarmee bekleedde Wit-Rusland de 81ste plaats op de lijst van Vlaamse uitvoerlanden.

Samenwerking met andere landen en met internationale organisaties

Op 8 december 1991 ondertekende Wit-Rusland met Rusland en Oekraïne de verklaring van Minsk die de basis vormde van het GOS. Het GOS is geen

prioriteit van president Loekasjenka. Op 29 maart 1996 werd enkel een "Integratieakkoord" (economisch, cultureel, sociaal) ondertekend met Kazachstan, Kirgizië en Rusland.

Met Rusland blijft de relatie vaag en dubbelzinnig. Op 2 april 1996 werd een "Gemeenschap van Soevereine Republieken" tot stand gebracht. Dat verdrag was bedoeld als meer dan alleen het tot stand brengen van coördinatie inzake het buitenlands beleid, defensie, gemeenschappelijke grenzen en politiek. Er was ook één gemeenschappelijk staatsorgaan (Opperste Sovjet) voorzien met een "éénstaat-één-stem-principe". Dat zou de Wit-Russen een onevenredig grote impact geven. Loekasjenka wil eigenlijk een confederatie waarbij alles in Wit-Rusland bij het oude kan blijven en de Russen zijn facturen zouden betalen, maar dat zagen de Russen niet direct zitten. Ook een muntunie blijkt niet direct haalbaar.

Eind 1998 ondertekenden Jeltsin en Loekasjenka een protocol om tot één grens, één wet en één munt te komen en in september 1999 besprak premier Poetin in Minsk opnieuw een versnelde hereniging. Op 26 januari 2000 kreeg de Unie tussen Rusland en Wit-Rusland Loekasjenka als eerste "president". De onderhandelingen over een eenwordingsverdrag waarin de Unie wordt geregeld, slepen zich voort. Moskou en Minsk ruziën al meer dan een jaar over de samenstelling en de bevoegdheden van het Unie-parlement. Na de zoveelste vruchteloze ontmoeting met Loekasjenka, verklaarde de Russische president Poetin dat Rusland geen Unie wil met een zwak Wit-Rusland.

In februari 2003 ondertekenden de presidenten van Rusland, Wit-Rusland, Oekraïne en Kazachstan een verklaring waarin ze de start aankondigden van onderhandelingen over de creatie van een regionale economische unie. Tegen september zou een akkoord op tafel moeten liggen.

Met de andere burens nemen de spanningen steeds meer toe. Zo zijn er wrijvingen met Polen, de Baltische Staten en Oekraïne.

De relaties met het Westen zijn onderkoeld. In 1997 stonden de VS dicht bij een diplomatieke breuk en de EU voorzag het opschorten van het Partnerschapsakkoord, dat op 6 maart 1995 werd ondertekend, en de beperking van ministeriële contracten. De Raad van Europa werkt thans aan een constructieve dialoog met Wit-Rusland en de EU verklaarde op 10 oktober 2001 dat het isolement van Wit-Rusland beschouwd moet worden als een contraproductieve handeling.

In november 2002 weigerden 14 van de 15 EU-landen een visum te verlenen aan de Wit-Russische president en zijn naaste medewerkers. Zij wilden met dat visumverbod protesteren tegen de schending van de mensenrechten en de democratie in Wit-Rusland. Een gemeenschappelijk standpunt kwam er echter niet omdat Portugal dwars ging liggen. Loekasjenka kreeg evenmin de toelating om de top van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), die in november 2002 in Praag plaatsvond, bij te wonen. In maart 2003 nam de Europese Commissie de beslissing om, na de uitbreiding van de EU, een nieuw soort akkoord te sluiten met de nieuwe burens van de EU. Wit-Rusland behoort tot die landen waarmee de EU een "ring van vrienden" wil creëren.

Wit-Rusland heeft een samenwerkingsverband met de NAVO in het kader van het "Partnerschap voor de vrede" en het is lid van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE).

Wit-Rusland is lid van de Wereldbank en het IMF. Sedert 1995 zijn alle leningen opgeschort omwille van het gebrek aan hervormingsgezindheid. Wit-Rusland wil de samenwerking verbeteren. De Wereldbank stond eind oktober 2001 een lening van 22,6 miljoen US dollar toe voor energiebesparingen in scholen en ziekenhuizen. Bovendien zou de Wereldbank in de periode 2002-2004 260 miljoen US dollar ter beschikking stellen voor de verbetering van het leefmilieu, de bestrijding van armoede en AIDS en steun aan KMO's.

3. Ontstaan van de overeenkomst

De voorbije dertig jaar sloot de BLEU verscheidene overeenkomsten met niet-OESO-lidstaten (Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling) inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen.

Het gemengd karakter van zulke BLEU-overeenkomsten, die de betrokkenheid van de federale overheid en de drie gewesten impliceert, werd op 6 juli 1994 vastgelegd door de interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB).

Wit-Rusland behoort niet tot de geografische prioriteiten van Vlaanderen.

Op 3 mei 1995 liet het federale ministerie van Buitenlandse Zaken aan de gewesten weten dat wegens "imperatieve politieke en economische redenen" de onderhandelingen met het oog op het sluiten van een BLEU-Overeenkomst met Belarus of Wit-Rusland in Minsk zouden plaatsvinden en dit

van 22 tot en met 24 mei 1995. Vlaanderen werd uitgenodigd om aan deze onderhandelingen deel te nemen. Gezien het beperkte belang van Wit-Rusland voor Vlaanderen, was er geen Vlaamse onderhandelaar aanwezig in Minsk en werd Vlaanderen vertegenwoordigd door het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

In dit kader besliste de Vlaamse regering tijdens haar vergadering d.d. 16 mei 1995 om de onderhandelingen te voeren met Wit-Rusland en zich bij deze onderhandelingen in Minsk te laten vertegenwoordigen door het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

De onderhandelingen werden op 24 mei 1995 afgesloten met de parafering van de verdragstekst. De op 28 maart 1996 geplande ondertekening in Brussel werd afgelast.

In haar vergadering d.d. 21 april 1998 besliste de vorige Vlaamse regering haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst en de minister-president te machtigen ze te ondertekenen of iemand anders te machtigen om dat te doen. Die beslissing werd niet uitgevoerd. De procedure werd geschorst wegens de slechte situatie van de mensenrechten in Wit-Rusland.

Nadat op Europees vlak een soepeler houding werd aangenomen ten opzichte van Wit-Rusland werd aangedrongen op een opheffing van die schorsing.

Op 8 februari 2002 besliste de Vlaamse regering om haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst op voorwaarde dat overal de woorden "Regering van het Vlaamse Gewest" vervangen zouden worden door "de Vlaamse regering". Tevens werd de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid gelast om de overeenkomst te ondertekenen of hiertoe machtiging te verlenen.

De overeenkomst werd op 9 april 2002 in Brussel ondertekend.

SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST MET WIT-RUSLAND

1. Inhoud van de overeenkomst

Standaardtekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid

zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te realiseren. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die typetekst aanvaard.

Die zogenaamde BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoire is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de vorderingen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen

bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitrage-rechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clause van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst zijn voorafgegaan gelijk met die investeringen na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden dus eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De standaardovereenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

Afwijkingen van de standaardtekst van de BLEU

De typetekst van de BLEU, door de Vlaamse regering in 1994 goedgekeurd, werd door de Wit-Russi-

sche partner bijna volledig aanvaard. Al de basisprincipes van de BLEU werden dus goedgekeurd en in de tekst van de overeenkomst opgenomen.

De afwijkingen van de BLEU-typetekst zijn beperkt in aantal.

In artikel 1, punt 4, wordt "zeegebieden" ruimer omschreven als "de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betrokken Staten uitstrekken en waarin laatstgenoemden, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van natuurlijke rijkdommen".

In artikel 3, punt 4, wordt bepaald dat een Overeenkomstsluitende Partij verplicht is de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij mee te laten genieten van een behandeling, preferentie of voorrecht die door die Overeenkomstsluitende Partij wordt verleend krachtens een internationale overeenkomst of regeling die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen dan wel nationale wetgeving die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen.

Artikel 4, punt 3, stelt dat de schadeloosstelling voor eigendomsberovende of -beperkende maatregelen dient beschikbaar te zijn en vrij te kunnen worden overgemaakt. Ze wordt onverwijld uitgekeerd en levert rente op tegen het gewone handelse tarief vanaf de datum van vaststelling van het bedrag tot de datum waarop het wordt uitgekeerd.

In artikel 5, punt 1, over de overmakingen van betalingen staat niets over de vergoeding van geëxpatrieerde werknemers.

Artikel 11, punt 5, over de geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van de Overeenkomst bepaalt dat het scheidsgerecht in zijn uitspraak kan bepalen dat een der Overeenkomstsluitende Partijen een groter aandeel dient te dragen in de kosten van de voorzitter van het scheidsgerecht en de overige kosten.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Raad van State

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) bracht op 19 juni 2002 advies uit. Het Dagelijks Bestuur van de SERV sluit zich aan bij het ontwerp van decreet.

In zijn advies d.d. 28 april 2003 maakte de Raad van State geen opmerkingen bij het ontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands
Beleid en E-government,*

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 18 juli 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands
Beleid en E-government,*

Patricia CEYSENS
